Examenul național de bacalaureat 2021 Proba E. d) Chimie organică

Testul 7

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

• Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Subjectul A.

Itemii de la 1 la 10 se referă la compuși organici ale căror formulele de structură, notate cu litere de la (A) la (F), sunt prezentate mai jos:

(A)
$$H_2C = CH_2$$
 (B) $O_2N \longrightarrow NO_2$ (C) $H_3C - COOH$

(D) (E)
$$H_3C-CH_2-OH$$
 (F) $CH_2-CH-COOH$

Pentru fiecare item, notați pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoțit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Compușii care au în moleculă patru elemente organogene sunt:

a. (A) şi (D); **c.** (B) şi (F); **d.** (D) şi (F).

2. Conțin în moleculă o grupă funcțională trivalentă:

a. (B) și (F); **c.** (C) și (F);

b. (C) si (E); **d.** (E) si (F).

3. Este hidrocarbură aromatică:

a. (B); **c.** (D); **d.** (E).

4. Hidrocarbura cu raportul 5 : 1 între numărul electronilor din legăturile covalente σ (sigma) și numărul electronilor din legăturile covalente σ (pi), este:

a. (A); **c.** (C); **d.** (D).

5. Sunt substante implicate în transformările din schema de mai jos:

2	+H ₂ O	\2	+O ₂ /mycodemia aceli	、 つ
•	sol.dil.H ₂ SO ₄		$-H_2O$	7:
			c. (C), (F) si (D)):

a. (A), (E) şi (C); **c.** (C), (F) şi (D); **b.** (B), (D) şi (F); **d.** (E), (C) şi (F).

6. Este adevărat că:

a. (B) se utilizează ca exploziv; c. (E) are punctul de fierbere mai mic decât etanul;

b. (C) se utilizează la fabricarea băuturilor alcoolice; **d.** (F) este o dipeptidă.

7. Contin în moleculă doi atomi de carbon primar:

a. (A), (D) şi (F); **c.** (B), (D) şi (F); **d.** (C), (E) şi (F).

8. Este adevărat că:

a. (A) are formula brută C₂H₄;
b. (D) se utilizează ca solvent;
c. (E) are un izomer de poziție;
d. (F) este solid, în condiții standard.

9. Au raportul masic C: H = 6:1:

a. (A) şi (C); **b.** (A) şi (E); **c.** (C) şi (E); **d.** (E) şi (F).

10. În 1,2 mol de compus (F) există aceeași masă de carbon ca cea din:

a. 227 g de compus (B); **b.** 46 g de compus (E); **c.** 1,8 mol de compus (E); **d.** 0,4 mol de compus (B).

30 de puncte

Subjectul B.

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera F.

- 1. Între un atom de carbon și un atom de oxigen se poate realiza o legătură covalentă simplă.
- 2. La clorurarea fotochimică a propanului se formează un singur compus monoclorurat.
- 3. Nitrarea fenolului este o reacție de substituție.
- 4. Celuloza este o polizaharidă solubilă în apă.
- 5. Glicil-glicina prezintă activitate optică.

10 puncte

SUBIECTUL al II-lea

25 de puncte)

Subjectul C.

1. O hidrocarbură (H) are formula de structură:

$$CH_{3}$$
 — CH = C — CH_{3} | CH_{2} — C — CH_{3} | CH_{3} — CH_{3}

a. Scrieți denumirea științifică (I.U.P.A.C.) a hidrocarburii (H).

b. Notați formula moleculară a hidrocarburii (H).

2 puncte

- 2. Raportul atomic C_{primar}: C_{secundar}: C_{terțiar}: C_{cuatemar} din molecula hidrocarburii (H) este egal cu raportul atomic C_{primar}: C_{secundar}: C_{terțiar}: C_{cuatemar} din moleculele unor izomeri de catenă ai acesteia. Scrieți formula de structură a unuia dintre acești izomeri.
- 3. Notați o proprietate fizică a acetilenei, în condiții standard.

1 punct

- 4. Scrieţi ecuaţiile reacţiilor de obţinere a 2-nitrofenolului, 2,4-dinitrofenolului şi 2,4,6-trinitrofenolului din fenol şi acid azotic. Utilizaţi formule de structură pentru compuşii organici.
- 5. La nitrarea fenolului s-a obtinut un amestec organic de produsi de reactie, care contine fenol nereactionat,
- 2,4-dinitrofenol, 2,4,6-trinitrofenol și 2-nitrofenol în raport molar 1 : 3 : 5 : 1. Calculați masa de 2,4,6-trinitrofenol din amestecul organic de reacție obținut în urma nitrării, exprimată în kilograme, dacă s-au consumat 415,8 kg de acid azotic din solutia utilizată la nitrare.

Subjectul D.

1. Scrieți ecuațiile reacțiilor chimice care au loc la cracarea *n*-butanului.

4 puncte

2. Un amestec de gaze rezultat în urma cracării unei probe de *n*-butan, conține 25% etenă și 20% propenă, procentaje molare. Calculați cantitatea de *n*-butan introdusă în reacție, exprimată în kilomoli, dacă în amestecul gazos final au rămas 112 m³ de *n*-butan nereacționat, măsurați în condiții normale de temperatură și de presiune.

4 puncte

3. Notați două utilizări ale metanului.

2 puncte

(25 de puncte)

SUBIECTUL al III-lea Subiectul E.

1. Se consideră schema de transformări:

(I)
$$A + O_2 \xrightarrow{\text{mycoderma aceti}} B + H_2O$$
 (II) $B + D \longrightarrow CH_3COO^*K^+ + H_2$
(III) $A + B \xrightarrow{H^+} E + H_2O$

Scrieți ecuațiile reacțiilor din schema de transformări.

6 puncte

2. Un detergent cationic are formula de structură:

$$\begin{bmatrix} CH_3 & & \\ CH_3 & & | & \\ CH_3 & & CH_2 & | & \\ CH_3 & & | & \\ CH_3 & & CH_3 \end{bmatrix}^+$$

Determinați numărul atomilor de carbon din formula de structură a detergentului, știind că are raportul atomic C_{nular} : $C_{secundar} = 1:5$.

- Scrieți ecuația reacției de nitrare a glicerinei cu amestec sulfonitric pentru obținerea trinitratului de glicerină.
 Utilizați formule de structură pentru compușii organici.

 2 puncte
- **4.** Se obține trinitrat de glicerină prin nitrarea a 1380 g de glicerină cu un amestec sulfonitric format din soluții concentrate de acid azotic și de acid sulfuric. Calculați masa de amestec sulfonitric necesară reacției, exprimată în grame, știind că acidul azotic reprezintă 35% din masa acestuia. **3 puncte**
- 5. Notați o utilizare a trinitratului de glicerină.

1 punct

Ministerul Educației Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație

Subjectul F.

- **1. a.** La hidroliza totală a unei tripeptide mixte (P) s-au obținut 7,5 g de glicină și 23,4 g de valină. Determinați raportul molar glicină : valină necesar obtinerii tripeptidei (P).
- **b.** Scrieți formula de structură a tripeptidei mixte (P), știind că glicina participă la reacția de condensare numai cu grupa funcțională amino. **5 puncte**
- 2. Scrieți ecuația reacției glucozei cu reactivul Fehling. Utilizați formule de structură pentru compușii organici.

2 puncte

3. Determinați volumul soluției de glucoză de concentrație 0,2 M, exprimat în litri, stoechiometric necesar obținerii a 8,64 g de precipitat, în reacția cu reactivul Fehling.
3 puncte

Mase atomice: H- 1; C- 12; N- 14; O- 16; Cu- 64. Volumul molar (condiții normale): V = 22,4 L·mol⁻¹.